

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

67/68

Vordingborg Realskole.

Statens pædagogiske Studiesamling
København V.

Efterretninger

om

Vordingborg Realskole

for

Aaret 1867—68.

Ved

J. C. M. Ørum.

cand. theol.,

Skolens Bestyrer.

Vordingborg.

J. O. Willerups Officin.

1868.

Afgangsprøve 1867.

Til forrige Aars Afgangsprøve indstillede sig Laurits Sophus Larsen, Søn af Hr. Gjæstgiver N. Larsen i Corinth pr. Faaborg.

Han bestod Prøven med følgende Udfald:

	Dansk.	Dansk Stiil.	Historie.	Geograf.	Arithmetik og praktisk Regning.	Geometri.	Tydsk.	Naturhistorie.	Skrivning og Tegning.	Points.
	Mg.	Mg.	Ug.	Ug.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.	66

Opgaverne ved den skriftlige Prøve vare:

1. Hannibals Historie.
2. Hvilke ere de vigtigste Aarsager til de hyppige Udvandringer? og hvad skal man dømme derom?
3. Til hvilket Beløb voxer 739 Rd. 4 Mk. 8 Sk. i Løbet af 14 Aar med Renter og Rentersrenter: a) naar der svares 6 pCt. aarlig; b) 3 pCt. halvaarlig; c) naar der regnes $\frac{1}{2}$ pCt. maanedlig. Facit angives i Rigsdaler uden Brøk.

4. En ret Kegle har til Grundflade en Kvadratfod og til Høide en Fod. Hvor stor er dens krumme Overflade udtrykt i Qvadrallinier.

5. En Ladning Steenkul indkjøbes i England à 4 Pd. Sterl. pr. Keel; Fragt, Assurance og andre Udgifter beløbe sig til $47\frac{1}{2}$ pCt. Til hvilken Priis kan en dansk Kultønde sælges, naar der skal fortjenes 20 pCt. 1 Pd. Sterl. regnes til 19 Mk. 14 Sk. Banco; 300 Bcom. = $199\frac{1}{4}$ Rd. 1 Keel = 8 Chaldrons; 1 Chaldron = 7,6897 danske Kultønder.

2. Af Ligningen $0,46416x = 0,046416$ søges x .

I Censuren deeltoge som Tilforordnede Hr. Professor, Dr. Mundt og Hr. Provst Nielsen i Kallehave. Derhos, foruden Lærerne, Hr. Pastor Lange i Vordingborg (i Tydsk), Hr. Pastor Lakjær i Kastrup (i Dansk, Historie og Geografi), Hr. Districtslæge Petræus (i Naturhistorie).

Til dette Aars Afgangsexamen indstille sig tre, nemlig: C. F. Petersen, Søn af Hr. Muurmester Petersen i Vordingborg; H. P. V. Fick, Søn af Hr. Forvalter Fick paa Sindssygeanstalten, og H. J. M. Bødcher, Søn af Hr. Toldcontrollør Bødcher.

Skolens Virksomhed i Aaret 1867—68.

Forberedelsesclassen.

Dansk. De ældre Elever have læst Borgens og Rungs Læsebog, 1ste C, heelt ud, de yngre 60 Sider. Endeel Vers ere lærte udenad. Retskrivning efter Bog og senere efter noget Udenadlært.

Bibelhistorie. Nogle af de første Fortællinger i det gamle Testamente.

Geografi. Med Benyttelse af Globus og Landkort er der søgt at bibringe Eleverne de første Begynselsgrunde.

Regning. De ældre have lært de fire Begynselsarter i ubenævnte Tal.

Skrivning. Indøvelse af det engelske Alfabet; de ældre skrive Sammenskrift.

Første Classe.

Dansk. Matzens danske Læsebog S. 1—190. Øvelse i Stavning og Gjengivelse af det Læste. Lært udenad: Marie og Kanariefuglen, Fuglen og Drengen, Pudelen, Konen og Hesten, Draaben, Kokosnødden, Kong Christian stod ved høien Mast, Danebrog, Glæde over Danmark, Danmark deiligst Vang og Vænge. 2 Diktatstile ugentlig.

Tydsck. Riises Læsebog for Begyndere. A. S. 5—25; B. S. 1—11.

Religion. Stockholms Bibelhistorie: forfra til Saul; de ældre tillige i Repetition fra forrige Aar: den gjeldbundne Tjener og det nye Test ud. Af Katekismus de 10 Bud og Fadervor. Ps. 3, 6, 36, 42, 63, 147, 157, 205.

Historie. Rimestads Lærebog: Chr. den Første til Chr. den Niende.

Geografi. Rimestads mindste Lærebog: Danmark, Asien, Afrika, Amerika, Australien.

Naturhistorie. Lützens Begyndelsesgrunde: Pattedyrene.

Regning. De fire Species i benævnte Tal og Reguladetri i hele Tal.

Skrivning. Fortsat Sammenskrift efter det engelske Alfabet; de gothiske Bogstaver ere indøvede og Sammenskrift med disse begyndt.

Tegning. Helstedes Tegneskole, 1ste og 2det Hefte.

Anden Classe A. og B.

Dansk. Matzens Læsebog. Grammatik indøvet med A. paa Grundlag af Bojesens Gramm., med B. efter Ørums Begyndelsesgrunde. Læst: Daniel Rantzau, Matrosen, Julegildet, Heltene fra anden April, Tycho Brahes Farvel, Wartburg. 74 Stile, vexelviis efter Dictat og gjenfortællende.

Tydsk. Riises Læsebog. A. S. 85—118; B. S. 29—69. Jürs og Rungs Materialier: A. S. 7—20; B. S. 1—10. Simonsens Formlære: Declination, Conjugation, Præpositioner, og A. tillige Hovedreglerne for Kjønnen.

Fransk. Ahns praktiske Læsebog 1ste C.: A. S. 22—40; B. S. 1—20.

Engelsk. Listovs Elementarbog: A. har læst de 15 første Stykker og skrevet dem i Stil.

Religion. Stokholms Bibelhistorie: det gamle Test. indtil Job. A. har tillige repeteret fra „Jesus taler om at give Skat“ og det nye Testam. ud. Balslevs

Katekismus: forfra til tredje Troesartikel. Ps. 1, {38, 270, 383, 405, 521.

Historie. Kofods Udtog: Frederik den Anden af Preussen til Wienerkongressen; Allen: Erik Plougenpenning til Christian den Tredie.

Geografi. Rimestads mindre: Sveits, Østerrig, Tydskland, Asien.

Naturhistorie. Lütken: Fugle, Krybdyr, Padder.

Regning. De fire Regningsarter med brudne Størrelser, benævnte og ubenævnte.

Skrivning. Sammenskrift efter begge Alfabeter, og de enkelte Bogstaver ere igjen skrevne.

Tegning. Helsted: 2det og 3die Hefte.

Tredie Classe.

Dansk. Flors Læsebog til Oplæsning og Analyse-ring. Bojesens Grammatik. Lært: Liden Gunver, Maalet, At sige Verden ret Farvel, Thorsing, Vaaren og Freden, Thorvaldsen, den 25de Juni 1850. 60 Stile; Opgaverne, omtrent de samme som i 1866, sigte til at lære Eleverne at fortælle og beskrive, nærmest efter noget Givet (Digte, Naturhistorie, Geografi, Historie). Af og til er ogsaa skrevet Dictatstile.

Tydsk. Hjorts Læsebog: S. 13—17; 74—122. Jürs og Rung S. 14—56. Det Meste af Simonsens Formlære. 20 Stile.

Fransk. Ahn: S. 75—83; 100—112. Et yngre Parti S. 38—51. En Stil ugentlig.

Engelsk. Listovs Elementarbog: Stykke 16—31, mundtlig og skriftlig. Et ældre Parti har læst af „the

children of the new forest" S. 55—95. Stiel efter Ankers Parleur.

Religion. Hele Balslevs Katekismus; det gamle Testamente efter Stokholms Bibelhistorie.

Historie. Allen: Erik Plougpenning—Margrethe; Chr. den Tredie—Chr. den Sjette (det Sidste Repetition fra forrige Aar). Kofod: den gamle Historie.

Geografi. Rimestad: Africa, America, Australien.

Naturhistorie. Lütken: Bløddyr og Leddyr indtil Edderkopperne. Strøms Botanik: til de eenkiimbladede.

Naturlære. Deichmann-Branths Lærebog: S. 1—61.

Arithmetik. Steens elementaire: indtil Proportioner.

Geometri. Mundts Lærebog: til fjerde Cap.

Regning. Brøker, Decimalbrøker, Reguladetri med brudne Størrelser. Blandede Opgaver.

Tegning. Frihaands og geometrisk.

Fjerde Classe.

Dansk. Flors Læsebog og Bojesens Grammatik. Læst: Hauchs Tycho Brahes Ungdom og Æren tabt og vunden, Hertz: Kong Renés Datter og Sparekassen, Hostrup: Gjenboerne, og enkelte Partier af Paludan-Müllers Adam Homo. Blandt Stileopgaverne nævnes: 1) Maccabæernes Historie. 2) At vise Forholdet mellem det gamle og nye Testamente. 3) Ved hvilke Omstændigheder befordredes Tydskheden her i Landet i 14de og 15de Aarhundrede. 4) Struenses Historie. 5) Østersøen. 6) Skolevæsenets Tilstand i Danmark før 1814.

7) Kampen om Slesvig indtil 1375. 8) Sandørkeneerne paa Jordkloden. 9) Pietismen i Danmark i Begyndelsen af det 18de Aarhundrede. 10) Golfstrømmen. 11) Kappelystens gavnlige og skadelige Sider. 12) Hvorledes har vor Hærs Sammensætning forandret sig siden Frederik den Fjerde? 13) Forskjellen mellem et indskrænket og et uindskrænket Monarchi. 14) Silden. 15) Hvorledes søgte man i det forrige Aarhundrede at fremme Handel og Industri her i Landet? 15) Om Hexeovertroen.

T y d s k. Hjorts Læsebog: Kotzebues Reise, Reise nach Hyeres, Schlacht bei Bouvines, bei Kossova, Belagerung von Jerusalem, über einige Pflichten, Polnische Tänze, d. zweiten April, Reise über Holland. Simonsens Formlære med Undtagelse af Kjøns læren; Syntax: om Casus. De ældre: Lorenzens Stiløvelser S. 1—37; de yngre: Jürs og Rung S. 46—84.

F r a n s k. Colomba: Cap. 10—13; et yngre Parti Ahn: S. 75—83; Colomba: C. 12—13. Grammatik efter Borring.

E n g e l s k. The children of the new forest S. 125—224. Oversættelse fra Dansk til Engelsk efter Ankers Parleur. 26 Stile.

R e l i g i o n. Som tredie Classe.

H i s t o r i e. Det ældre Parti hele Allen og Kofod; det yngre: Oldtiden—Svend Estridsen, Margrethe—Christian den Fjerde; Christian den Sjette—Chr. den Niende, og efter Kofod: Cyrus—Rom; Middelalderen—Ludvig den Fjortende.

G e o g r a f i. A. hele Bogen; B. Europa og Asien.

Naturhistorie. Lütken: A. hele Bogen; B. Leddyr og Bløddyrene. Hele Strøms Botanik.

Naturlære. Holtens Lærebog: S. 78—159.

Arithmetik. A. hele Steens elementaire Algebra; B. den elementaire Arithmetik tilende; Algebra til S. 19.

Geometri. A. Mundts Plangeometri og Stereometri; B. Mundts Geometri S. 53—83.

Regning. A. Kjedereglen, Delingsregning, Rente- og Rentesregning, Logarithmeregning; B. Brøker, Decimalbrøker, Reguladetri med brudne Størrelser, blandede Opgaver.

Underviisningens Fordeling.

A) mellem Lærerne:

Bestyreren: Dansk i 2—4de Cl., Tydsk i 4de, Engelsk i 2den og 4de; Religion i 1ste—4de; Skrivning i 3die og 4de; — 33 Timer ugentlig.

Hr. Cand. theol. Johansen: Naturhistorie i 1ste—4de, Regning i 2den—4de, Mathematik, Naturlære og Tegning i 3die og 4de; — 33 Timer.

Hr. Cand. phil. Winding: Historie og Geografi i 1ste—4de, Tydsk i 1ste—3die, Fransk i 2 B; — 34 Timer.

Hr. Seminarist Christensen: Skrivning i Fbcl.—2den Cl., Regning i Fbcl og 1ste, Tegning i 1ste og 2den, Dansk og Sang i Forbcl.; — 36 Timer.

Hr. Cand. theol. Barfod: Fransk 2 A—4de Cl., Dansk i 1ste, Religion og Geografi i Forbcl; — 18 Timer.

Hr. Chordegner Jensen: 3 Timer Sang.

Hr. Arrestforvarer Tapdrup: Gymnastik og Svømning;
2 Timer.

B) efter Timer:

	IV Cl.	III Cl.	II A.	II B.	I Cl.	Fbel.
Dansk . . .	3	3	2	3	7	10
Tydsck . . .	3	3	2	1	2	3
Fransk . . .	2	2	3	3	"	"
Engelsk . . .	3	2	2	"	"	"
Religion . . .	2	2	"	3	"	2
Historie . . .	3	4	"	3	"	3
Geografi . . .	2	2	"	2	"	2
Naturhistorie	3	2	"	2	"	2
Naturlære . . .	3	3	"	"	"	"
Mathematik . . .	4	4	"	"	"	"
Regning . . .	2	2	"	4	"	4
Skrivning . . .	2	2	"	3	"	4
Tegning . . .	2	2	"	2	"	2
Sang . . .	1	1	"	2	"	2
Gymnastik . . .	1	1	"	2	"	2
	36	35	35	34	33	26

Andre Skoleefterretninger.

Elevantallet udgjør nu, den 1ste Juli, 81, fordeelt saaledes: 4de Cl. 7, 3die: 7, 2den: 24, 1ste: 20, Fbel. 23. I Aarets Løb bleve 22 indmeldte; 15 udmeldtes, navnlig paa Grund af Confirmation; een afgik ved Døden.

Halvaarsexamen afholdtes i de fleste Fag i Begyndelsen af Februar Maaned.

Det Schou-Bechmannske Legat vil iaar tilfalde Skolens to ældste Elever, Theodor Petersen og Peter Fick, hver med 20 Rd.

Den ene Portion er den sidste Rest af hvad der fra ældre Tid stod hensat i Sparekassen.

Skolens Skovtour gik iaar med Dampskibet „Vildanden“ til Stubbekjøbing og derfra videre over Hanenov til Bangsebro Skov, hvorfra de ældre Elever med nogle af Lærerne vandrede til Nykjøbing.

Skolens Samlinger.

Bibliotheket er bleven forøget med:

- N. C. L. Abrahams:** Kort Omrids af den tydske Litteraturs Historie, Kbh. 1852.
- Almquist og Petersen:** Sverrigs Regenter fra Margretha til Oscar den Første, ib. 1854.
- *Ch. Beissel:** Kort Fremstilling af de franske Ordformer, ib. 1867.
- A. Berg:** Samling af Øvelser og Opgaver, ib. 1867.
- * —** Læse- og Skriveøvelser, ib. 1867.
- Billeder af berømte danske Mænd, med Text af P. 1—17 H.,** ib. 1867—68.
- *Chr. Bruun:** Aarsberetning fra det store kongelige Bibliothek, 1ste H., ib. 1865.
- *Concilii Tridentini canones et decreta, Vindebonæ 1768,**
- Dahlerup:** Dansk Literatur- og Sproghistorie til Skolebrug, Kbh. 1866.
- C, Dorph:** Udsigt over Digtarterne og en kortfattet Metrik, ib. 1864.
- *A. Feddersen:** Om Naturhistorieunderviisning samt Prøve paa en Lærebog.
— Veiledning til at samle og præparere Naturgjenstande, ib. 1865.
- *Forhandlinger, den grundlovgivende Rigsdags.**
- *H. I. Garrigue:** Fransk Sproglære til Skolebrug, ib. 1868.
- S, Grundtvig:** Udsigt over den nordiske Oldtids heroiske Digting, ib. 1867.

- *L. Holberg: Bergens Beskrivelse, Kbh. 1737.
- P. A. Holm: Bibelske Sæder og Skikke, ib. 1856.
- L. Holst: Kjøbenhavn og Kongerigets Kjøbstæder, ib. 1862.
- Jessen: Kort nordisk Gudelære, ib. 1867.
- Fr. Krebs: Samfundet, et Maanedsskrift. 1 Bd., ib. 1868.
- Lütken og Fogh: Tidsskrift for Naturvidenskaben, 4 B., 3 R. ib.
- C. Molbech: Samling af danske Ordsprog, ib. 1850.
- Nordisk Tidsskrift for Historie, Literatur og Kunst,
3 B. 1827, 28.
- C. F. Monrad: Hovedpunkterne i Verdenshistorien, Flensborg
1867.
- H. Masius: Naturstudier, ovs. af Michaelsen, Kbh. 1853.
- *S. C. Müller: Tillæg til Bibelhistorien, ib. 1860.
- *O. Nielsen: Bidrag til Oplysning om Sysselindretningen i Dan-
mark, ib. 1867.
- Oltrogge: Deutsches Lesebuch, 1 und 2 Th., Hannover 1865
og 66.
- Th. Overskou: Den danske Skueplads, 4 Bd., Kbh. 1854—64.
- Cl. Petersen: Om Forholdet mellem det Gamle og Nye i Øhlen-
schlagers Fremtræden, ib. 1867.
- N. M. Petersen: Bidrag til den oldnordiske Literaturs Historie,
ib. 1866.
- C. W. Rimestad: Lærebog i Geografi, ib. 1857.
- *H. Rørdam: Historieskrivningen og Historieskrivere i Danmark
og Norge siden Reformationen. ib. 1867.
- *Skoleprogrammer, danske, norske og svenske for 1866—67.
- I. C. Tuxen: Illustreret Tidsskrift for de nyeste Reisebeskrivel-
ser, ib. 1868.
- Krarup-Vilstrup: Palæstina, Aalborg 1867.
- *Waage: Om I. P. Mynster og de filosofiske Bevægelser paa hans
Tid, Kbh. 1867.
- Dø med * betegnede ere givne til Bibliotheket.
Udlaanet forestaaes af Hr. Adjunct Johanson, til hvem de,
der ville benytte Bibliotheket, ville behøve at henvende sig.

Den **naturhistoriske** Samling har modtaget følgende Tilvæxt:

Udstoppede: Tårnfalk (*tinnunculus*); Kirsebærfugl (*fringilla coccothraustes*), Gave af Proprietær Wassard, Blodstjert (*sylvia Phoenicurus*) af Proprietær Malling, Iisfugl (*alcedo ispida*) af Hr. Sandberg jun., Skallesluger (*mergus merganser*) af Styrmand P. Larsen i Bakkebølle, Dverg-Strandløber [*tringa minuta*]. — Den store Væsel (*mustela erminea*).

Skeletterne af en Kat, en Maage og en Aborre.

I Spiritus. En Leguan (*Anolis*), Vestindien; en Skorpion, America, en Salpe (*salpa zonaria*), Atlanterhavet; Søkork (*alcyonium digitatum*), Kattegat. Staalorm (*anguis*) og vortet Salamander (*salamandra cristata*), Han og Hun, forærede af Elev A. Meisner.

Endelig har Skolen modtaget som Gave til den fysiske Samling: en Hestekomagnet og et Compas, fra Hr. Kammerherre, Amtmand Bruun.

Lærebøgerne

for det kommende Aar ville blive de samme, som findes antegnede foran under Rubriken: Skolens Virksomhed. Da Matzens Læsebog er bleven betydelig udvidet i de senere Udgaver, kan den ældste Udgave ikke længer benyttes, og jeg maa derfor anmode Forældrene om at lade deres Børn i det nye Skoleaar være forsynede med den nyeste Udgave.

Examensskema.

Skriftlig Prøve.

Onsdag den 22de Juli.

Kl. 9: Dansk Stil I—IV. Cl.; Kl. 3: Regning II—IV Cl.

Torsdag den 23de Juli.

Kl. 9: Engelsk Stil IV Cl.; Kl. 3: Tydsk Stil IV Cl.

Mundtlig Prøve.

Løverdag den 25de Juli.

Læsestue I.		Læsestue II.	
Kl. 8.	Dansk 3—4 Cl.	Kl. 8.	Geografi 2 A.
— 10.	Engelsk 3—4 Cl.	— 10.	Naturhistorie 1 Cl.
— 3.	Naturhistorie 3—4 Cl.	— 3.	Engelsk 2 A.
— 5.	Geografi 2 B.	— 5.	Dansk 2 A.

Mandag den 27de Juli.

Kl. 8.	Naturlære 3—4 Cl.	Kl. 8.	Religion 2 A.
— 10.	Tydsk 3—4 Cl.	— 10.	Naturhistorie 2 B.
— 3.	Tydsk 2 B.	— 3.	Dansk Fbcl.
— 5.	Geografi 1 Cl.		

Tirsdag den 28de Juli.

Kl. 8.	Geografi 3—4 Cl.	Kl. 8.	Religion 1 Cl.
— 10.	Historie 2 A.	— 10.	Religion 2 B.
— 3.	Mathematik 3—4 Cl.	— 3.	Dansk 2 B.
— 5.	Historie 2 B.		

Onsdag den 29de Juli.

Kl. 8.	Fransk 3—4 Cl.	Kl. 8.	Naturhistorie 2 A.
— 12.	Historie 1 Cl.	— 10.	Regning Fbcl.
— 3.	Tydsk 1 Cl.	— 3.	Fransk 2 A.
— 5.	Fransk 2 B.		

Torsdag den 30te Juli.

Kl. 8. Regning 1 Cl.
— 10. Religion Fbcl.
— 3. Historie 3—4 Cl.

Kl. 8. Tydsk 2 A.
— 10. Dansk 1 Cl.

Afgangsprøve.

Mandag d. 27de Juli: Kl. 8 Dansk Stil; Kl. 3 Skriftlig Regning.

Tirsdag d. 28de: Kl. 8 Skriftlig Regning; Kl. 3 Dansk Stil.

Onsdag d. 29de: Kl. 9 Historie; Kl. 11 Dansk; Kl. 1 Ma-
thematik.

Torsdag d. 30te: Kl. 9 Tydsk; Kl. 11 Geografi; Kl. 1 Natur-
historie.

Til at overvære Prøvernes mundtlige Deel indbydes
Forældrene samt Enhver, som interesserer sig for Skolen.

Nye Elever prøves Mandagen den 24de August, paa
hvilken Dag Underviisningen i det nye Skoleaar begynder.

1868.